

Journalist Minou op den Velde deed er al 25. Stellen die 25 jaar – of langer! – samen zijn en nog steeds stapelverliefd zijn op elkaar. Zou ze nu het grote geheim achter de langdurige liefdesrelatie kennen?

TEKST: MINOU OP DEN VELDE

25+ jaar samen

Het perfecte stootkussen

“WIL jij voor ons elke maand een stel interviewen dat minstens 25 jaar samen is, over wat hen nog steeds gelukkig maakt?” Die vraag stelde Zin me zo’n twee jaar geleden. Ik twijfelde. Zo lang als die stellen samen zijn was ik gewend te schrijven volgens dramawet nummer een: een goed verhaal heeft een spannend conflict. En nu moest ik schrijven over zoiets onschuldigs als... liefdesgeluk!?

U begrijpt: het liep allemaal anders. Bij de eerste interviews realiseerde ik me dat de manier waarop mensen hun relatie vormgeven eigenlijk alles zegt over hoe zij met de belangrijkste kwesties in het leven omgaan. Wanneer voel je dat iemand écht van je houdt? Als die ander je opvangt terwijl jij kanker hebt, plotseling ontslagen wordt, worstelt met een burn-out of geldzorgen. De lange relatie is het perfecte stootkussen als het leven onstuimig tekeergaat.

Opnieuw gelukkig worden

Een van de meest indrukwekkende verhalen hoorde ik van Elly en Rini. Door een beroepsziekte had Rini last gekregen van concentratieproblemen en vergeetachtigheid; hij was volledig arbeidsongeschikt geworden. Hun

huis hadden ze moeten verkopen, nu woonden ze op een vakantiepark. Elly vertelde hoe Rini op een dag van huis was vertrokken en dagenlang onbereikbaar was. “Ik dacht dat hij zich van kant ging maken.” Uiteindelijk is het goedgekomen. Elly besloot eindelijk die gedroomde roman te schrijven. Dat deed ze thuis, want zo kon ze Rini makkelijker ondersteunen. Rini had afscheid genomen van zijn rol als kostwinner maar vond nu plezier in zijn werk als huisman. Samen in hun piepkleine huis, aan de rand van het bos, waren ze opnieuw gelukkig geworden. De dynamiek in hun relatie was 180 graden gekanteld. Rini: “In het begin van ons huwelijk was ik de plus en Elly de min. Ik nam het woord en de beslissingen. Door mijn ziekte sloeg dat om. Mijn handicap is onzichtbaar. Vreemden denken vaak: hè, hij vertelt twee keer hetzelfde! Bij een verjaardag zit Elly altijd naast me. Als ik blokkeer, hoeft ze me maar een kleine hint te geven en ik kan door met het gesprek. Zij is mijn blindengeleidehond in het leven.” Hun verhaal trof me. Dit huwelijk was geen zoetsappige Hollywood-romance maar het eerlijke verhaal van twee mensen die na stevige tegenslag hun leven opnieuw zin hadden

gegeven. Dat smaakte naar meer! Inmiddels heb ik heel Nederland doorkruist, op zoek naar het geheim van de lange liefde. De tip die bijna iedereen geeft: zorg dat je elkaar vrij laat! Het boeiende is vervolgens dat iedereen iets anders onder die vrijheid verstaat. Sommigen zijn tevreden met een solohobby, of een week vakantie zonder die ander. Maar de sporen van het vrijmoedig seksueel experiment uit de jaren 70 van mijn kleutertijd, blijken ook allerm minst uitgewist. Jolanda uit Den Haag vertelde me dat zij doordeweeks de traditionele vrouw is die wast en strijkt. Maar in het weekeind verkleedt ze zich met haar man voor spannende feestjes, waar ze experimenteren met polyamorie (van meerdere personen houden, red.). Hetgeen een christelijke man uit Overijssel de opmerking ontlokte: “Ja, zo kan ik óók lang samenblijven!” Voor een Amsterdamse schipper betekende elkaar vrijlaten dat de minnaar van zijn vrouw mee mocht op vakantie of kon aanschuiven voor het zaterdagontbijt. “Zo’n onzin, eeuwige trouw!” riep hij. Vijfentwintig jaar hield hij het vol om zijn vrouw met een ander te delen “zonder een spoortje jaloezie.” Maar toen zij zwanger bleek van haar minnaar, en hij zich net had laten steriliseren, was zelfs voor hem de maat vol: “Ik was tot in mijn ziel geraakt.”

Tegenstellingen vervagen

Goed kunnen praten zien de meeste stellen – nogal wieses – ook als voorwaarde om minimaal 25 jaar te klokken. Maar dat gaat zelden vanzelf. Het merendeel van de vrouwen die ik sprak lijdt aan overmatige directheid of rond-uit botheid in de communicatie, bekennen ze. De mannen beschreven zichzelf als “binnen-vetter”, of: “niet zo goed in het uiten van posi-

Kwesties waarmee mensen worstelden in hun jeugd bepalen vaak de dynamiek van hun relatie

tiviteit en loftuitingen”. Het mannelijke meerdaagse zwijgen tijdens een conflict heb ik in vrijwel elke provincie aangetroffen. Maar als beiden 25 jaar door de wasstraat van de liefde zijn gegaan, blijken eerdere tegenstellingen vervaagd. Een vrouw uit Leiden zei treffend: “Je partner is een spiegel. Waarin ik een kattekop met een grote scheur zag. Hij leerde me eerst na te denken voor ik iets zei. Ik denk dat ik hem ook veranderd heb. Hij deed geen mond open op verjaardagen. Een vriendin zei altijd: je weet niet eens of hij geweest is of niet. Dat vond ik een uitdaging!”

Duss...

De kwesties waarmee mensen worstelden in hun jeugd bepalen vaak de dynamiek van hun volwassen relatie. De vrouw die zich als kind minderwaardig voelde om haar lichamelijke handicap, vond in haar man – haar eerste liefde – iemand die haar waardeerde om wat ze wél kon. Ontroerend vond ik het verhaal van twee verschillende mannen die in hun jeugd door hun ouders waren geslagen. Bij hun vrouw vonden ze steun, maar moesten ze óók leren hoe dat nou eigenlijk werkte, een relatie die wél veilig en liefdevol was. Ik vond het bijzonder om te horen hoe Bart, een leerkracht van midden 50, dat had ervaren. “Mijn broer en ik zijn met de mattenklopper en de klerhanger opgevoed. Er was altijd een fysieke dreiging. Vertrouwen, hechting, overgave heb ik met Lidy moeten leren. Met vallen en opstaan merken dat als ze kritiek geeft, ze me niet onderuit wil schoppen. Dat was heel moeilijk. Het beeld dat ik van ruzie had was dat er werd geslagen. Als Lidy zei: ‘Volgens mij ben je boos,’ dan ontkende ik. Ik weet nu dat onze relatie wel een stootje kan hebben.” De 25+-liefde als stootkussen, pleister op oude wonden of mild corrigerend mechanisme: ik ben er voorlopig nog niet over uitgeschreven. En de stellen zelf? George uit Loenen vertelde na afloop: “Het lijkt alsof we door dit artikel nóg meer naar elkaar zijn toegegroeid. Door uit te spreken hoeveel we van elkaar houden.” Helen uit Delft mailde me: ‘Zo’n gesprek is een bijzondere ervaring. Eigenlijk moet elk stel zichzelf dit gunnen.’

OPROEP

Bent u ook tussen de 48 en 65 jaar, en meer dan 25 jaar samen? Meld u dan aan mét foto via redactie@zin.nl